

**Analiza Impactului de Reglementare
asupra proiectului Legii privind măsurile de protecție împotriva organismelor
dăunătoare plantelor**

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare la proiectul Legii privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor
Data:	mai 2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Subdiviziunea:	Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală
Persoana responsabilă și datele de contact:	Cristina Șarban, E-mail: cristina.sarban@maia.gov.md ; Tel. 022-204-528.

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Problema identificată este riscul introducerii și răspândirii în țară a organismelor dăunătoare, inclusiv de carantină, prin intermediul plantelor și a produselor vegetale.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Organismele dăunătoare răspândite pe teritoriul Republicii Moldova, anual, în funcție de condițiile climatice, pot provoca pagube semnificative culturilor agricole, estimate la cca 25-30% din recolta preconizată.

Migrarea organismelor dăunătoare prin intermediul vectorilor sau a plantelor gazdă este un fapt dovedit, iar reglementările, în baza cărora are loc supravegherea circulației/pătrunderii acestora, neadmiterii pătrunderii în biota tradițională s-au dovedit a fi depășite la unele capitole din lumina cunoștințelor științifice actuale.

Diseminarea organismelor dăunătoare poate fi condiționată de mai mulți factori, printre care și modificarea structurii suprafețelor de cultivare a culturilor agricole, nerespectarea tehnologiilor de cultivare, majorarea suprafețelor terenurilor agricole nelucrate, parcelarea acestora, toate acestea afectând culturile agricole și diminuând productivitatea și calitatea produselor vegetale.

Potrivit evaluărilor efectuate de Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), pierderile anuale de recolte provocate de boli și dăunători se estimează la peste 185 miliarde de dolari SUA. La nivel global, culturile agricole și recoltele acestora sînt afectate de cca 18400 de specii de organisme dăunătoare, dintre care peste 8000 de specii sînt insecte fitofage și 9600 – microorganisme patogene, inclusiv 800 de specii de buruieni.

Protecția fitosanitară a culturilor agricole contra organismelor dăunătoare se efectuează prioritar prin utilizarea produselor chimice, datorită eficienței sporite și rapide a acestora.

La nivel național, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este responsabilă de controlul fitosanitar și asigură monitorizarea organismelor dăunătoare prin supravegherea stării fitosanitare a semănturilor și plantațiilor multianuale, prognozarea dezvoltării populațiilor, răspîndirea acestora pe teritoriul țării, inclusiv frecvența, intensitatea și gradul de dăunare.

Sistemul de monitorizare și prognoză a organismelor dăunătoare instituit în Republica Moldova include:

- 1) observări sistematice asupra fenologiei culturilor agricole în raport cu stadiile de dezvoltare a dăunătorilor și bolilor, cu efectuarea cercetărilor de traseu;
- 2) identificarea focarelor pentru combaterea și prevenirea diseminării organismelor dăunătoare;
- 3) acumularea și sistematizarea rezultatelor monitorizării răspîndirii organismelor dăunătoare pentru elaborarea prognozelor dezvoltării acestora;

- 4) determinarea arealului de răspândire a dăunătorilor și a bolilor culturilor agricole;
- 5) prognozarea dezvoltării organismelor dăunătoare pe baza indicilor climatici;
- 6) avertizarea periodică a producătorilor agricoli privind apariția organismelor dăunătoare, cu indicarea termenelor de efectuare a măsurilor fitosanitare;
- 7) controlul respectării regulilor privind utilizarea produselor de uz fitosanitar.

Toate acestea au la baza sa prevederile Legii nr. 228/2010 privind protecția plantelor și la carantina fitosanitară, care reprezintă acel cadru necesar asigurării securității alimentare și producției sigure a produselor de origine vegetală, inclusiv prin prisma organizării și desfășurării protecției plantelor și carantinei fitosanitare pe teritoriul Republicii Moldova, dar și elaborării și implementării măsurilor și activităților de protecție împotriva apariției sau introducerii pe teritoriul Republicii Moldova din alte țări, inclusiv prin intermediul bunurilor conexe supuse regimului de carantină fitosanitară, a organismelor dăunătoare.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Așa cum sănătatea plantelor este amenințată de specii dăunătoare plantelor și produse vegetale al căror risc de introducere pe teritoriul Uniunii a crescut ca urmare a globalizării comerțului și a schimbărilor climatice, adoptarea unor măsuri ferme privind determinarea riscurilor fitosanitare prezentate de către acele organisme dăunătoare și reducerea acestor riscuri la un nivel acceptabil reprezintă subiectul numeroaselor discuții și dezbateri pe platforma diverselor foruri internaționale. Obiectivul de bază a acestui regulament este de a garanta o abordare armonizată în ceea ce privește măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, iar odată cu aprobarea Regulamentului (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor s-a realizat garantarea unei abordări armonizate, pe întreg teritoriul UE, a măsurilor de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, realizate uniform de către statele membre, dat fiind efectul, complexitatea, precum și caracterul transfrontalier și cel internațional al prevederilor Regulamentului respectiv, acesta stabilind norme pentru determinarea riscurilor fitosanitare prezentate de orice specie, sușă sau biotip de agenți patogeni, animale sau plante parazite dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și măsuri pentru a reduce aceste riscuri la un nivel acceptabil.

Speciile exotice invazive sunt împărțite în două categorii, precum specii introduse intenționat și specii introduse neintenționat. O evaluare adecvată a invaziei înainte de introducerea intenționată este importantă pentru prevenirea acestui tip de invadatori.

Pe de altă parte, majoritatea speciilor de dăunători agricoli străini, inclusiv insecte dăunătoare și boli ale plantelor au fost introduse neintenționat, deși caracterul lor invaziv era cunoscut dinainte. De exemplu, boala Sharka care este cauzată de virusul variolei prunelor (PPV) a fost găsită în Japonia în 2009, deși s-au luat măsuri de precauție împotriva invaziei acestei boli. Construirea unor sisteme adecvate de carantină a importurilor este singura modalitate de prevenirea acestui tip de invazie.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Actualmente, cadrul legal necesar organizării și desfășurării protecției plantelor și carantinei fitosanitare în Republica Moldova este asigurat de Legea nr. 228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară, care, pe lângă reglementările privind protecția teritoriului țării împotriva introducerii, răspândirii și/sau migrării, inclusiv din alte țări, a organismelor dăunătoare, prevede măsuri și activități de protecție împotriva apariției sau introducerii pe teritoriul Republicii Moldova din alte țări, inclusiv prin intermediul bunurilor conexe supuse regimului de carantină fitosanitară, a organismelor dăunătoare, reglementând relațiile autorităților administrației publice centrale și locale, ale persoanelor fizice și juridice, rezidente și nerezidente, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, implicate în activități ce țin de producerea, depozitarea, transportarea, importul, exportul, reexportul, tranzitul și comercializarea plantelor, părților vii ale plantelor, semințelor și produselor vegetale, bunurilor conexe supuse regimului de carantină fitosanitară, precum și relațiile ce apar în procesul exercitării controlului asupra acestor activități.

La momentul aprobării legii respective, prevederile acesteia au fost armonizate cu o serie de articole din Directiva 2000/29/CE a Consiliului din 8 mai 2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii în

Comunitate a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor în Comunitate.

Pe parcurs, prin intermediul mai multor modificări operate la legea în cauză, au fost transpuse și alte prevederi comunitare, astfel prin Legea nr. 245/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Legea nr. 228/2010 a fost completată cu noi prevederi, inclusiv cu norme preluate din legislația comunitară fiind astfel armonizată și la alte acte ale UE, precum Directiva 98/22/CE a Comisiei din 15 aprilie 1998, Directiva 2004/103/CE a Comisiei din 7 octombrie 2004, Directiva 93/50/CEE a Comisiei din 24 iunie 1993 și Regulamentul (CE) nr.1756/2004 al Comisiei din 11 octombrie 2004.

Cu toate acestea, din considerentul actualizării continuă a legislației la nivel comunitar și modificările complexe operate de către Comunitatea Europeană în reglementările aferente protecției plantelor, s-a constatat că prevederile Legii nr. 228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară nu mai corespund normelor aplicabile în cadrul Uniunii Europene în materia dată. Mai mult, o bună parte din directivele la care a fost armonizată Legea nr. 228/2010 au fost abrogate și nu mai sunt aplicate de către statele-membre europene, fiind substituie cu norme noi.

Astfel, s-a creat situația de ambiguitate și caducitate a normelor prevăzute de Legea nr. 228/2010, care, deși aparent armonizată la legislația comunitară, continuă să prezinte norme depășite și perimate, neactuale și necorespunzătoare legislației în vigoare la moment la nivel comunitar.

Prin urmare, lipsa unei intervenții din partea statului în partea ce ține de ajustarea cadrului legal în domeniul protecției plantelor la cel al Uniunii Europene, va genera confuzii în procesul de implementare și aplicare a acestuia, contradicții, dar și impedimente în activitatea persoanelor fizice și juridice, implicate profesionist în plantarea, reproducerea, producția, inclusiv creșterea, înmulțirea și menținerea, introducerea și circulația pe teritoriul Republicii Moldova și în afara acesteia, punerea pe piață, precum și depozitarea, colectarea, distribuția și prelucrarea plantelor, produsele vegetale și altor obiecte.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

- Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 56/2023, care prevede 4 obiective generale de dezvoltare a sectorului agricol, printre care cel de Asigurare a transpunerii aquis-ului UE și implementare progresivă a acestuia în domeniul agriculturii, dezvoltării rurale și siguranței alimentare, a cărui indicator de rezultat ține de armonizarea integrală a legislației în domeniul sanitar și fitosanitar.

- Legea nr. 228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară, care are scopul de a consolida cadrul juridic și instituțional, crearea de condiții economico-juridice adecvate organizării și desfășurării protecției plantelor și carantinei fitosanitare, care să asigure:

a) preîntâmpinarea răspândirii în masă a organismelor dăunătoare, evitarea pierderii recoltelor și obținerea unei înalte producții agricole, în special ecologice;

b) protecția teritoriului țării împotriva introducerii, răspândirii și/sau migrării, inclusiv din alte țări, a organismelor dăunătoare.

- Legea nr. 926/2000 despre aderarea Republicii Moldova la Convenția Internațională pentru Protecția Plantelor;

- Hotărârea Guvernului nr. 356/2012 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară, prin care au fost aprobate:

a) Lista organismelor dăunătoare ale căror introducere și răspândire pe teritoriul Republicii Moldova sînt interzise;

b) Lista organismelor dăunătoare ale căror introducere și răspândire în Republica Moldova sînt interzise, în cazul în care acestea sînt prezente la anumite plante sau produse vegetale;

c) Lista plantelor și produselor vegetale a căror introducere în Republica Moldova și în anumite zone protejate este interzisă;

d) Condițiile în care organismele dăunătoare, plantele și produsele vegetale, enumerate în anexele nr.1 și 2 la prezenta Hotărâre pot fi introduse și puse în circulație în Republica Moldova pentru testări sau în scopuri științifice și pentru lucrări de selecție varietală;

e) Lista plantelor, produselor vegetale și a bunurilor conexe, originare din Republica Moldova și din alte țări, care trebuie supuse controlului fitosanitar, înainte de a fi puse în circulație pe teritoriul Republicii Moldova;

- Hotărârea Guvernului nr. 558/2011 privind măsurile de urgență din domeniul fitosanitar pentru a preveni introducerea și răspândirea în Republica Moldova a unor organisme dăunătoare plantelor, produselor vegetale și altor bunuri conexe supuse regimului de carantină fitosanitară, prin care au fost aprobate un șir de măsuri de urgență, precum și măsuri provizorii de urgență din domeniul fitosanitar pentru prevenirea introducerii și răspândirii în Republica Moldova a anumitor boli a plantelor;

- Hotărârea Guvernului nr. 123/2018 cu privire la aprobarea Programului național de protecție integrată a plantelor pentru anii 2018-2027 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia;

- Hotărârea Guvernului nr. 557/2011 cu privire la aprobarea Normei privind anchetele care trebuie efectuate în scopul recunoașterii zonelor protejate din Republica Moldova și a Normei de circulație a anumitor plante, produse vegetale sau a altor obiecte printr-o zonă protejată.

- Hotărârea Guvernului nr. 594/2011 cu privire la aprobarea Cerințelor speciale pentru introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale și altor obiecte pe teritoriul Republicii Moldova;

- Hotărârea Guvernului nr. 572/2012 cu privire la aprobarea Normei de instituire a unei proceduri pentru notificarea interceptării unui transport sau a unui organism dăunător din alte țări și care prezintă un pericol fitosanitar iminent.

Având în vedere că Uniunea Europeană a abrogat un șir de acte comunitare relevante domeniului de protecție a plantelor și a carantinei fitosanitare, la care este armonizată Legea nr. 228/2010, această lege devine neactuală și necesită a fi revizuită în sensul substituirii cu prevederi noi, corespunzătoare normelor aprobate la nivel comunitar. Mai mult ca atât, pentru a putea beneficia în continuare de preferințele Acordului de comerț liber și aprofundat cu Uniunea Europeană, ajustarea și/sau respectarea uniformă a măsurilor fitosanitare este obligatorie. În acest mod, va fi soluționată problema neconcordanței prevederilor cadrului normativ existent în partea ce ține de protecția împotriva organismelor dăunătoare plantelor cu prevederile revizuite și actualizate la nivel comunitar.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Printre obiectivele stabilite se pot enumera:

- Protejarea teritoriului țării împotriva introducerii, răspândirii și/sau migrării, inclusiv din alte țări, a organismelor dăunătoare;

- Ocrotirea agenților economici din domeniul agricol prin aplicarea măsurilor de prevenire a introducerii sau răspândirii în masă a organismelor dăunătoare de carantină sau limitarea impactului economic al organismelor dăunătoare reglementate, care nu sunt de carantină;

- Eliminarea barierelor din calea comerțului, prin aplicarea unor prevederi legale unificate.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea „a nu face nimic”.

În cazul în care nu va fi îmbunătățit cadrul legal privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor există riscul neracordării legislației naționale la cea comunitară, creând și supunând riscului comerțul cu produse agricole de origine vegetală și nu doar. De asemenea, o bună parte din directivele la care a fost armonizată Legea nr. 228/2010 au fost abrogate și nu mai sunt aplicate de către statele-membre ale Uniunii Europene, fiind substituite cu norme noi, iar o serie de prevederi ale Legii nr. 228/2010, care au transpus prevederile actelor comunitare deja abrogate, își pierd actualitatea și relevanța apare riscul persistenței unor prevederi caduce și lipsite de valoare juridică.

Prin urmare, având în vedere cele menționate și posibilele consecințe în cazul în care nici o acțiune nu va fi întreprinsă, opțiunea „A nu face nimic” – nu este una realistă.

Mai mult ca atât, opțiunea I nu constituie subiect al examinării, dat fiind obligația Guvernului de a asigura aducerea actelor sale normative în concordanță cu acquis-ul comunitar, conform Acordului de Asociere.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Proiectul de Lege stabilește în speță norme referitoare la:

- Organisme dăunătoare de carantină, stabilind criteriile pentru identificarea organismelor dăunătoare de carantină, care trebuie împiedicate să fie introduse și nu trebuie să se permită răspândirea pe teritoriul Republicii Moldova.

- Organisme dăunătoare prioritare, care sunt cele al căror potențial impact economic, ecologic sau social este cel mai sever pentru Republica Moldova. Astfel, organismelor dăunătoare prioritare li se aplică dispoziții specifice, în special, informații de interes public mai ample, anchete, planuri de urgență, exerciții de simulare, planuri de acțiune pentru eradicarea acestora.

- Pașapoarte și certificate fitosanitare, fiind instituit un sistem pentru introducerea și circulația în Republica Moldova a plantelor și produselor vegetale și a altor materiale susceptibile să fie infectate de organisme dăunătoare (cum ar fi solul sau alte medii de creștere) și să prezinte un risc fitosanitar inacceptabil. Noile reguli extind, simplifică și armonizează schema de pașapoarte a instalațiilor existente, necesară pentru toate mișcările între operatorii profesioniști. De asemenea, acestea impun înregistrarea operatorilor profesioniști relevanți pentru a garanta controale mai ușoare și o mai bună trasabilitate. Totodată, certificările fitosanitare, care confirmă conformitatea cu legislația Republicii Moldova, sunt necesare pentru o gamă extinsă de plante, produse vegetale sau alte materiale susceptibile la infecție.

- Importurile, astfel încât se urmărește prevenirea introducerii organismelor dăunătoare în Republica Moldova și oferă măsuri pe bază de riscuri și de prevenire pentru a proteja teritoriul Republicii Moldova împotriva organismelor dăunătoare pe care le poate introduce o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect originar din afara țării, pe baza unei evaluări preliminare a riscului.

Aceste norme țintesc scopul de fortificare a capacităților instituționale, în vederea efectuării corecte a controalelor oficiale din domeniul agroalimentar, prin reducerea sau chiar excluderea riscului introducerii și răspândirii în țară a organismelor dăunătoare, inclusiv de carantină, prin intermediul plantelor și a produselor vegetale.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

La moment nu au fost stabilite și examinate careva opțiuni alternative, deoarece fără aprobarea unui act normativ nou, care să stabilească un cadru de reglementare actualizat și îmbunătățit în vederea protecției împotriva organismelor dăunătoare plantelor, Republica Moldova riscă să aplice în continuare legislație desuetă și neactuală.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Urmare a analizei efectuate, printre efectele negative ale stării actuale pot fi enunțate:

- riscul creșterii amenințării asupra sănătății plantelor, cauzată de speciile dăunătoare plantelor și produselor vegetale care prezintă un pericol mai mare de a fi introduse în Republica Moldova din cauza globalizării comerțului și a schimbărilor climatice;

- riscul asociat cu riscurile fitosanitare prezentate de orice specie, sușă sau biotip de agenți patogeni, animale sau plante parazite dăunătoare plantelor sau produselor vegetale, care au un impact grav economic, social și asupra mediului pentru teritoriul Republicii Moldova;

- riscul neintervenirii rapide și eficiente în cazul iminenței unui risc mai mare de a introduce în Republica Moldova specii dăunătoare plantelor și produselor vegetale;
- riscul îngreunării circulației plantelor și a produselor vegetale din cauza lipsei unor prevederi legale ajustate la normele comunitare.

Efecte pozitive ale actualei situații nu au fost identificate.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiunea recomandată prin aprobarea proiectului de Lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor va crea un cadru normativ pertinent și necesar atât prevenirii introducerii sau răspândirii în masă a organismelor dăunătoare de carantină sau limitarea impactului economic al organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină, cât și protecției teritoriului țării împotriva introducerii, răspândirii și/sau migrării, inclusiv din alte țări, a organismelor dăunătoare.

Costuri

- Costurile aferente intervenției statului în domeniul vizat, presupun cheltuielile legate de elaborarea și publicarea proiectului de lege. Totodată, vor fi suportate anumite costuri legate de realizarea măsurilor speciale de carantină fitosanitară, care persistă inclusiv reieșind din prevederile Legii nr. 228/2010.

- Beneficii

- Ajustarea legislației din domeniu la cerințele noi ale UE în domeniul protecției plantelor și produselor vegetale împotriva organismelor dăunătoare;

- Stabilirea unor condiții și măsuri armonizate cu cele mai actuale norme comunitare în partea ce ține de protecția plantelor și produselor vegetale împotriva organismelor dăunătoare.

Impactul:

- Punerea în aplicare a unui cadru normativ actualizat și armonizat cu cele mai recente prevederi comunitare;

- Crearea premiselor pentru o protecție sporită a plantelor și produselor vegetale de organisme dăunătoare;

- Crearea premiselor pentru o protecție sporită a siguranței și inofensivității alimentare.

Mai mult, impactul prevederilor proiectului de Lege analizat urmează a fi evaluat din punct de vedere economic, social și asupra mediului. Astfel, din punct de vedere economic, aprobarea proiectului de Lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, care conține prevederi privind prevenirea introducerii sau răspândirii în masă a organismelor dăunătoare de carantină va contribui la limitarea impactului economic inacceptabil al organismelor dăunătoare pentru teritoriul Republicii Moldova, caracterizat prin:

a) pierderea recoltelor din punctul de vedere al randamentului și al calității;

b) costul măsurilor de control;

c) costuri de replantare și/sau pierderile cauzate de necesitatea de cultivare a plantelor de substituție;

d) efecte asupra practicilor de producție existente;

e) modificări ale costurilor de producători sau ale cererilor de intrări, inclusiv costurile de control și costurile de eradicare și izolare;

f) efecte asupra profiturilor producătorilor care apar din modificări ale calității, ale costurilor de producție, ale randamentului sau ale nivelurilor prețurilor.

Din punct de vedere social, aprobarea proiectului de Lege și aplicarea prevederilor acesteia va contribui la asigurarea siguranței și inofensivității alimentare.

Din perspectiva impactului asupra mediului, se ia în calcul minimizarea la maxim a impactului asupra mediului, deoarece prin prevederile proiectului de Lege respectiv, se urmărește primordial reducerea efectelor răspândirii și impactului dăunătorilor și organismelor dăunătoare inclusiv asupra mediului.

Este de menționat că pentru mediul de afaceri, prezentul proiect nu creează o sarcină administrativă disproporționată și nu are niciun impact economic asupra acestuia.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Reieșind din motivele invocate la pct. 3 lit. c) care expune necesitatea imperioasă de a aproba proiectul Legii privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, opțiuni alternative nu au fost analizate.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Riscuri care pot duce la eșecul intervenției au fost identificate următoarele:

- lipsa personalului calificat;
- lipsa echipamentului de laborator necesar;
- resurse financiare limitate, necesare implementării prevederilor propuse;
- bariere de ordin juridic și organizațional în implementarea prevederilor expuse.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Costuri suplimentare din partea operatorilor din domeniile vizate nu s-au identificat. Intervenția propusă are impact pozitiv asupra activității economice a acestora.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Principalul obiectiv al statului este de a asigura consumatorul cu produse sigure și calitative, excluderea barierelor din calea comerțului, iar părțile interesate din sector – cu cadru normativ aplicabil. Având în vedere că, opțiunea recomandată nu va impune costuri esențiale, acestea de fapt fiind aplicate și azi, considerăm necesar de a promova intenția propusă prin posibilitatea promovării proiectului de lege în cauză, ceea ce va crea premise clare pentru operatorii din domeniu vizat.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Odată cu aprobarea proiectului de Lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, vor fi întreprinse următoarele măsuri imediate:

- Informarea publicului larg despre legea nou-aprobată, promovând condițiile și măsurile aprobate în vederea determinării riscurilor fitosanitare prezentate de orice specie, sușă sau biotip de agenți patogeni, animale sau plante parazite dăunătoare plantelor sau produselor. Astfel Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, de comun cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, prin intermediul mijloacelor de comunicare și media, va realiza comunicarea respectivă părților interesate.

- Asigurarea implementării noilor prevederi ale legii, astfel, la data intrării în vigoare a prezentei legi, se vor modifica/abroga un șir de acte normative, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor va elabora și aproba proceduri/acte de punere în aplicare/de implementare a Legii, care ulterior vor fi comunicate inspectorilor fitosanitari și agenților economici interesați.

Din considerentul că inspectorii Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor își vor exercita atribuțiile funcționale în continuare (în anul 2022, pe domeniul fitosanitar și protecția plantelor au fost efectuate 557 controale, dintre care: planificate – 394, inopinate – 163, iar acte permissive au fost eliberate în număr de 219534, conform nomenclatorului aprobat prin Legea nr.160 din 27.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, din acestea 68532 - certificate fitosanitare pentru export și reexport), proiectul în sine, nu prevede careva modificări instituționale la nivel de angajați.

Totodată, ținând cont de prevederile proiectului ce impun instaurarea stațiilor de carantină, instalațiilor de izolare și stabilirea zonelor demarcate, la necesitate, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor,

în calitate de autoritate competentă de implementarea politicilor, are obligativitatea să-și evalueze posibilitățile atât financiare, cât și de personal, în vederea implementării corecte a intervenției propuse.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Prin intermediul monitorizării vor fi evaluate modul în care are loc:

a) prevenirea introducerii sau răspândirii în masă a organismelor dăunătoare de carantină sau limitarea impactului economic al organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină;

b) protecția teritoriului țării împotriva introducerii, răspândirii și/sau migrării, inclusiv din alte țări, a organismelor dăunătoare.

Pentru monitorizarea implementării Legii, drept indicatori de performanță vor servi:

- reducerea semnificativă a numărului de contaminări a plantelor sau produselor vegetale cu organisme dăunătoare;

- ameliorarea stării fitosanitare pe întreg teritoriul țării;

- numărul de operatori profesioniști înregistrați în conformitate cu prevederile legii nou-adoptate;

- numărul de certificate fitosanitare, pașapoarte fitosanitare, documente fitosanitare de transport, etc. eliberate în conformitate cu cerințele noii legi.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Odată cu aprobarea proiectului de lege, dar și a cadrului normativ necesar asigurării implementării prevederilor legii nou-aprobate, impacturile actului normativ vor fi resimțite imediat de la intrarea în vigoare, cu producerea unui efect mai pronunțat după un an de punere în aplicare.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Primul grup interesat de intervenția propusă este constituit din autoritățile publice – Ministerul Mediului; Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Centrul de Armonizare a Legislației; Centrul Național Anticorupție; Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; Agenția de Mediu.

Al doilea grup interesat este constituit din producători agricoli locali ce operează cu plante și produse vegetale, precum și importatorii și exportatorii produselor respective, inclusiv asociațiile acestora.

Al treilea grup interesat îl reprezintă consumatorii de produse agricole, dat fiind riscurile ce pot prezenta plantele și produsele vegetale contaminate sau afectate de organisme dăunătoare siguranței și inofensivității produselor alimentare.

Al patrulea grup interesat este format din mediul academic.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Anunțul privind consultarea publică a analizei de impact la proiectul de Lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor a fost plasat la data de 19 mai pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, la compartimentul „Transparență decizională”, rubrica „Proiecte de documente” pentru o perioadă de zece zile lucrătoare și poate fi accesat la link-ul: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-publica-a-analizei-de-impact-la-proiectul-de-lege-privind-masurile-de-protectie-impotriva-organismelor-daunatoare-plantelor/10507>.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Proiectul este transmis, în conformitate cu art. 8 lit. b) și c) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, spre consultare mediului de afaceri și celui științific, precum: Universitatea de Stat din Moldova (Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor); Academia de Științe a Moldovei; Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare; Federația Națională a Agricultorilor din Republica Moldova; Asociația Obștească Forța Națională a Fermierilor; Uniunea Republicană a Asociațiilor Producătorilor Agricoli „UniAgroProtect”; Asociației Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „MOLDOVA FRUCT”; Uniunea Producătorilor de Nuci; Asociația Producătorilor de Material Săditor de Nuci; Asociația Pepinieriștilor Viticoli din Republica Moldova; Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Struguri din Moldova.

Proiectul Hotărârii Guvernului, conform legislației naționale, a fost avizat de ministerele și departamentele interesate, iar opiniile, recomandările și obiecțiile sunt expuse în sinteza obiecțiilor.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor			
povara administrativă	0		
fluxurile comerciale și investiționale	+1		
competitivitatea afacerilor	+1		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+1		
concurența pe piață	+1		
activitatea de inovare și cercetare	+2		
veniturile și cheltuielile publice	0		
cadrul instituțional al autorităților publice	+1		
alegera, calitatea și prețurile pentru consumatori	+1		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+1		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	+1		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	+1		
nivelul de salarizare	+1		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	+1		
modul sănătos de viață al populației	0		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	+2		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		

conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	+3		
calitatea aerului	+1		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	+3		
biodiversitatea	+2		
flora	+2		
fauna	+2		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	+3		
producerea și reciclarea deșeurilor	+1		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	- 1		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	+1		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	+1		
alte aspecte de mediu	0		

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

Opinie
referitor la proiectul de Lege
privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor

I. Introducere

Proiectul de Lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor (proiect) a fost prezentat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

II. Analiza proiectului din punct de vedere a corespunderii principiilor și criteriilor Legii nr.424-XV și Legii nr.235-XVI

Prevederile alin. (3) al art. 1 din proiect stabilesc, că *atunci când există dovezi că plantele neparazite, altele decât cele care intră sub incidența Listei speciilor alogene invazive, aprobată prin Hotărâre a Guvernului, prezintă riscuri fitosanitare care au un impact grav economic, social și asupra mediului, respectivele plante neparazite pot fi considerate drept organisme dăunătoare.* Aceste prevederi sunt expuse la general și oferă posibilități de interpretări diferite, inclusiv discreționare, și necesită a fi excluse.

Prevederile art. 2 la noțiunea *produse vegetale* stabilesc, că *cu excepția cazului în care se prevede altfel în actele aprobate de Guvern, în temeiul articolelor 28, 30 și 41, lemnul este considerat un produs vegetal numai dacă:* urmează descrierea unui șir de condiții. Prevederile respective nu pot fi acceptate, deoarece nu pot fi efectuate derogări de la lege prin un act normativ inferior din punct de vedere juridic. Astfel, cuvintele "cu excepția cazului în care se prevede altfel în actele aprobate de Guvern" necesită a fi excluse.

Prevederile art. 8 stabilesc un act permisiv – Autorizația pentru introducerea, circulația, deținerea și multiplicarea organismelor dăunătoare de carantină și a organismelor dăunătoare care intră sub incidența măsurilor aprobate în conformitate cu articolul 30 alineatul (1), în scopuri de testare oficială, științifică sau educațională, pentru teste, selecții de soiuri sau reproducere. Recomandăm reformularea prevederilor articolului respectiv, autorizația fiind înlocuită cu notificarea, totodată menținându-se toate cerințele prevăzute pentru activitățile respective. Obiecție valabilă și pentru art. 48, 58.

Prevederile alin. (3) al art. 15 din proiect necesită modificări redacționale.

Prevederile alin. (1) al art. 46 din proiect stabilesc, că *prin derogare de la articolul 40 alineatul (1), articolul (41) alineatul (1) și articolul 42 alineatul (2), autoritatea competentă autorizează introducerea în țară a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte, cărora le este permisă circulația doar înspre și în interiorul zonelor de frontieră și doar sub controlul oficial al autorității competente și care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:* în continuare sunt expuse aceste condiții. Pentru a evita generarea unui act permisiv, recomandăm reformularea prevederilor respective, cuvintele "autoritatea competentă autorizează" fiind înlocuite cu cuvintele "se permite". Totodată, prevederile lit. c) al alin.(2) necesită a fi excluse sau reformulate, fiind excluse cuvintele "pentru autorizarea". Obiecție valabilă și pentru art. 60, la care cuvântul "autorizează," din lit. a) și b) se va substitui cu cuvântul "identifică".

Prevederile alin. (1) al art. 64 din proiect stabilesc, că *plantele, produsele vegetale și alte obiecte pot să părăsească stațiile de carantină sau instalațiile de izolare numai după obținerea autorizației din partea autorităților competente, dacă se confirmă că sunt indemne de organisme dăunătoare de carantină și de organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul articolului 30 alineatul (1) sau, după caz, de dăunători de carantină pentru zone protejate.* Prevederile respective necesită a fi reformulate, fiind înlocuită autorizația din partea autorităților competente cu prevederi care ar stabili supravegherea din partea inspectorului fitosanitar. Obiecția valabilă și pentru alin. (2).

Prevederile alin. (1) al art. 65 din proiect stabilesc obligativitatea înregistrării în Registrul operatorilor profesioniști. Prevederile respective necesită a fi revizuite în sensul neadmiterii dublării cu obligațiunii de a fi înregistrați aceeași agenți economici în alte registre.

Prevederile alin. (2) al art. 65 stabilesc, că *autoritatea competentă decide care alte categorii de operatori profesioniști să fie înregistrați, dacă acest lucru este justificat de riscul legat de organisme dăunătoare, prezentat de plantele pe care le cultivă sau de orice altă activitate a acestora, în lumina cunoștințelor științifice actuale*. Prevederile respective nu pot fi acceptate și necesită a fi excluse, iar toate categoriile de operatori pasibili înregistrării trebuie să se regăsească în acest proiect de lege. Obiecție valabilă și pentru lit. e) al alineatului (1) și alin. (5).

La articolul 67 este prevăzut că operatorul profesionist este autorizat. Prevederi similare referitor la un operator autorizat se regăsesc și la alin.(3) al art. 69, art. 84, 87. Totodată, prevederile art. 89 stabilesc cerințe generale pentru autorizarea operatorilor respectivi și care necesită a fi clarificate. Obiecție valabilă și pentru art. 98.

Prevederile art. 99 prevede atribuții pentru Guvern de a reglementa autorizarea operatorilor profesioniști în ceea ce privește emiterea atestărilor oficiale, supravegherea de către autoritatea competentă a operatorilor profesioniști autorizați, retragerea autorizației. Prevederile articolului respectiv nu pot fi acceptate, deoarece doar legea poate reglementa condițiile și procedura de eliberare a unui act permisiv, inclusiv retragerea a acestuia.

Prevederile alin. (5) al art. 100 stabilesc, că *Guvernul modifică elementele prevăzute la alineatul (3) și propune modificarea anexei nr. 12 în scopul adaptării acesteia la evoluția standardelor internaționale relevante*. Prevederile respective necesită reformulate, fiind prevăzut, că Guvernul propune modificarea elementelor prevăzute la alineatul (3) și anexei nr. 12 în scopul adaptării acesteia la evoluția standardelor internaționale relevante.

Concluzii și recomandări:

Proiectul poate fi susținut cu condiția luării în considerare a recomandărilor expuse.

Victor Ermurachi
Tel. 250-381, 069147859

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTREPRINZĂTOR

Nr. 38-78-6270

Chișinău

14 iunie 2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ref. la nr.09-05/96/1490 din 23.05.2023

În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct. 29 subpct.2) și pct. 34 subpct.2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 30 mai anul în curs a examinat și *a susținut cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor analiza impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor.*

Extrasul din Procesul-verbal nr. 21 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 30 mai 2023 se anexează.

Secretar de stat

(semnat electronic)

Adrian BĂLUȚE

Digitally signed by Băluțel Adrian
Date: 2023.06.14 17:04:54 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 21
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
30 mai 2023

Au participat:

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Ana Groza	-	Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	-	director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	-	manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu	-	Camera de Comerț și Industrie
Ion Rusu	-	Federația Patronală a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”
Victor Baci	-	consultant de politici, Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova
Oxana Barbaroș	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	-	șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Economiei
Roman Gapeev	-	șef Serviciu transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Maria Nagornîi	-	șef al Direcției politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Ina Chiruța	-	consultant principal în cadrul Direcției politici fiscale și vamale (secția impozite indirecte), Ministerul Finanțelor
Snejana Novac	-	consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale: Corina Alexa, Ministerul Finanțelor, Victoria Gratii, Ministerul Mediului, Cristina Șarban, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ion Dodon CNAM, Anna Gherganova, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Veaceslav Țurcanu, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Radu Voiticovschi, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare: dl Oleg Chelaru, dl Victor Emurachi, dl Nicolae Boțan.

Examinarea analizei impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor

Autor: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

dna Cristina Șarban

A informat că proiectul de Lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor este elaborat în vederea substituirii, prin abrogare, a prevederilor Legii nr. 228/2010, a asigurării continuării procesului de transpunere a reglementărilor europene în legislația națională, prevederile acestuia fiind armonizate la cele ale *Regulamentului (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor* și apropierii legislației și practicii Republicii Moldova, în materie de standarde fitosanitare pentru sănătatea plantelor, de cele comunitare, în conformitate cu termenele și cu cerințele stabilite la nivelul Uniunii Europene.

Elaborarea proiectului de Lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor este condiționată:

- pe de o parte - de angajamentele asumate de Republica Moldova (RM) față de Uniunea Europeană (UE) odată cu semnarea Acordului de Asociere dintre RM și UE;
- pe de altă parte – de necesitatea îmbunătățirii și consolidării cadrului juridic și instituțional aferent organizării și desfășurării protecției plantelor și carantinei fitosanitare în Republica Moldova și racordării acestuia la prevederile directivelor și regulamentelor Uniunii Europene în vederea protecției plantelor împotriva organismelor dăunătoare.

Printre obiectivele identificate se pot enumera:

- protejarea teritoriului țării împotriva introducerii, răspândirii și/sau migrării, inclusiv din alte țări, a organismelor dăunătoare;
- ocrotirea agenților economici din domeniul agricol prin aplicarea măsurilor de prevenire a introducerii sau răspândirii în masă a organismelor dăunătoare de carantină sau limitarea impactului economic al organismelor dăunătoare reglementate, care nu sunt de carantină;
- eliminarea barierei din calea comerțului, prin aplicarea unor prevederi legale unificate.

Proiectul de Lege stabilește în speță norme referitoare la:

- Organisme dăunătoare de carantină, stabilind criteriile pentru identificarea acestora, care trebuie împiedicate să fie introduse și nu trebuie să se permită răspândirea pe teritoriul Republicii Moldova.
- Organisme dăunătoare prioritare, care sunt cele al căror potențial impact economic, ecologic sau social este cel mai sever pentru Republica Moldova. Astfel, organismelor dăunătoare prioritare li se aplică dispoziții specifice, în special, informații de interes public mai ample, anchete, planuri de urgență, exerciții de simulare, planuri de acțiune pentru eradicarea acestora.
- Pașapoarte și certificate fitosanitare, fiind instituit un sistem pentru introducerea și circulația în Republica Moldova a plantelor și produselor vegetale și a altor materiale susceptibile să fie infectate de organisme dăunătoare (cum ar fi solul sau alte medii de creștere) și să prezinte un risc fitosanitar inacceptabil.
- Importurile, astfel încât se urmărește prevenirea introducerii organismelor dăunătoare în Republica Moldova și oferă măsuri pe bază de riscuri și de prevenire pentru a proteja teritoriul țării împotriva organismelor dăunătoare pe care le poate introduce o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect originar din afara țării, pe baza unei evaluări preliminare a riscului.

Urmare a analizei efectuate, printre efectele negative ale stării actuale pot fi enunțate:

- riscul creșterii amenințării asupra sănătății plantelor, cauzată de speciile dăunătoare plantelor și produselor vegetale care prezintă un pericol mai mare de a fi introduse în țară din cauza globalizării comerțului și a schimbărilor climatice;

- riscul asociat cu riscurile fitosanitare prezentate de orice specie, sușă sau biotip de agenți patogeni, animale sau plante parazite dăunătoare plantelor sau produselor vegetale, care au un impact grav economic, social și asupra mediului pentru teritoriul Republicii Moldova;
- riscul de a nu avea capacitatea de a interveni rapid și eficace în cazul eminenței unui risc mai mare de a introduce în țară a unor specii dăunătoare plantelor și produselor vegetale;
- riscul îngreunării circulației plantelor și a produselor vegetale din cauza lipsei unor prevederi legale ajustate la normele comunitare.

Impactul proiectului în sine urmărește:

- Punerea în aplicare a unui cadru normativ actualizat și armonizat cu cele mai recente prevederi comunitare;
- Crearea premiselor pentru o protecție sporită a plantelor și produselor vegetale de organisme dăunătoare;
- Crearea premiselor pentru o protecție sporită a siguranței și inofensivității alimentare.

Mai mult ca atât, impactul prevederilor proiectului de Lege analizat din punct de vedere economic, va contribui la limitarea impactului economic inacceptabil al organismelor dăunătoare pentru teritoriul Republicii Moldova, caracterizat prin:

- a) pierderea recoltelor prin randament scăzut și al calității inferioare;
- b) costul măsurilor de control;
- c) costuri de replantare și/sau pierderile cauzate de necesitatea de cultivare a plantelor de substituție;
- d) efecte asupra practicilor de producție existente;
- e) modificări ale costurilor de producători sau ale cererilor de intrări, inclusiv costurile de control și costurile de eradicare și izolare;
- f) efecte asupra profiturilor producătorilor care apar din modificări ale calității, ale costurilor de producție, ale randamentului sau ale nivelurilor prețurilor.

Din punct de vedere social, aprobarea proiectului de Lege și aplicarea prevederilor acesteia va contribui la asigurarea siguranței și inofensivității alimentare.

Din perspectiva impactului asupra mediului, se ia în calcul minimizarea la maxim a impactului asupra mediului, deoarece prin prevederile proiectului de Lege respectiv, se urmărește primordial reducerea efectelor răspândirii dăunătorilor și organismelor dăunătoare inclusiv asupra mediului.

Este de menționat că pentru mediul de afaceri, prezentul proiect nu creează o sarcină administrativă disproporționată și nu are niciun impact economic asupra acestuia.

Solicită susținerea analizei de impact.

dl Victor Ermurachi

A menționat că la **definirea problemei**, la sub compartimentul a), este necesar de menținut doar informația referitor la definirea problemei. Informația prevăzută la alineatul 2 este irelevantă și necesită a fi exclusă, aceasta poate să se regăsească la alt compartiment.

La sub compartimentele b) și c), de asemenea informația prezentată preponderent este irelevantă pentru acestea. Astfel, primele patru alineate și ultimul alineat de la sub compartimentul b), primele șapte alineate și ultimele patru alineate de la sub compartimentul c) necesită a fi excluse, informația respectivă poate să se regăsească la alte compartimente, fără a admite dublări. Obiecție valabilă și pentru ultimul alineat al sub compartimentului e) referitor la abrogarea și modificarea unor acte normative.

La **stabilirea obiectivelor**, conform Metodologiei Analizei de Impact, *obiectivele intervenției din partea statului trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia (obiectivele nu se stabilesc ca necesitatea de a întreprinde acțiuni sau ca necesitatea aprobării unei reglementări)*. Astfel, primul obiectiv necesită a fi exclus.

La **identificarea opțiunilor** nu doar se vor descrie principalele prevederi ale proiectului (intervenții recomandate), dar și se va explica cum acestea țintesc cauzele problemei.

La **analiza impacturilor opțiunilor**, conform Metodologiei Analizei de Impact, *costurile și beneficiile se prezintă preponderent cuantificat. Pentru costurile și beneficiile care nu pot fi cuantificate se vor include explicații cu privire la cauza imposibilității cuantificării, acestea fiind analizate din punct de vedere calitativ*. Astfel, compartimentul necesită a fi completat corespunzător. Totodată, nu poate fi expus ca risc care poate duce la eșecul intervenției avizarea negativă a proiectului de Lege.

La compartimentul **consultarea**, se va expune succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă. Este obligatorie expunerea poziției a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat.

Concluzii: Analiza impactului corespunde parțial cu cerințele și rigorile Metodologiei de Analiză a Impactului.

Se recomandă susținerea Analizei de Impact, fiind luate în considerare recomandările expuse.

S-a decis: analiza de impact se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (9 – se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor; 2 – se susține).